GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 28. *Sâmbătă, 7 (19) Februariu.* **1887.**

Discursulŭ deputatului Mocsary.

ţinută în şedinţa camerei deputaţilorŭ dela 3 (15) Februariu a. c.

Onorată cameră! (Sgomotŭ. S'audimŭ!) Eu cu acéstă ocasiune doréscŭ sĕ facŭ unele observărĭ asupra politicei ce o urmeză guvernulŭ în cestiunea naţionalităţilorŭ. (S'audimŭ!) Credŭ că o potŭ face acesta mai bine la acestŭ resortŭ, după ce resortulŭ instrucţiunei publice este acela, în cerculŭ căruia s'au obicinuitŭ mai cu sémă a se tracta afacerile privitóre la cestiunea naţionalităţilorŭ.

Mai de multe orĭ am vorbitŭ în acéstă cestiune, şi n'am avutŭ intenţiune în genere a pune la probă pacienţa onor. camere la şi mai multe ocasiunĭ. Nu voescŭ sĕ mĕ provocŭ la fapte mai vechĭ, deşi importante, carĭ în acéstă on. cameră s'au atinsŭ deja de mai multe orĭ: numai câteva casurĭ doréscŭ sĕ le amintescŭ, nu atâtŭ pentru că arŭ fi de o mare gravitate, câtŭ mai multŭ pentru că aruncă o lumină caracteristică şi viuă asupra acelorŭ idei şi a celei direcţiunĭ, pe care on. guvernŭ crede de cuviinţă a urmări în cestiunea naţionalităţilorŭ.

In deosebĭ ce privesce cerculŭ de putere alŭ domnului ministru de instrucţiune, numai aceea sĕ 'mĭ fiă permisŭ a aminti, ce s'a petrecutŭ în anulŭ scolarŭ trecutŭ în gimnasiulŭ superiorŭ regescŭ din Leciu (Leutschau). Din acestŭ institutŭ au fostŭ eliminaţĭ nu mai puţinŭ ca 8 scolarĭ pentru pretinsa agitaţiune în contra statului. Sentinţa a adus'o direcţiunea, acéstă sentinţă după cum e regula s'a aşternutŭ ministrului de instrucţiune şi onor ministeriu o-a şi aprobat'o. Cam ce feliu au pututŭ se fiă acele uneltirĭ contra statului, carĭ au causatŭ eliminarea, se póte vede şi din aceea, că scolarii eliminaţĭ au fostŭ băeţĭ de 14, 15 şi 16 anĭ şi numai unulŭ dintre ei a fostŭ de 17 anĭ. Care a fostŭ pĕcatulŭ lorŭ? De aceea, că ar fi alcătuitŭ vre-unŭ conventiculŭ, clubŭ, séu vre o reuniune — nicĭ vorbă nu este; n'au făcutŭ alta, decâtŭ că s'au întrunitŭ la unulŭ din colegii lorŭ, care avea o locuinţă mai bună, şi acolo au cetitŭ foi slovace, au cântatŭ cântece slovace, der ca sĕ fi făcutŭ vre-unŭ scandalŭ — nicĭ vorbă. N'au făcutŭ secretŭ din aceea, că suntŭ Slovacĭ: din causa acésta s'au născutŭ dese frecărĭ între ei şi 'ntre alţi colegĭ ai lorŭ şi denunţarea acestorŭ colegĭ de scólă a fostŭ basa pe care s'a adusŭ sentinţa, că dintre dênşii 5 inşĭ suntŭ eschişĭ din tóte institutele ţĕrei, 2 numai din anumite institute ale Ungariei de susŭ, er unulŭ a primitŭ o pedepsă mai mică.

Acesta nu prea are lipsă de comentarŭ. Pentrucă nisce tinerĭ necopţĭ au cetitŭ foi slovace şi s'au declaratŭ ca Slovacĭ, sĕ fiă depărtaţĭ dela cariera lorŭ, sĕ fiă stigmatisaţĭ pentru totă vieţa lorŭ şi a arunca în tină cheltuielile ce le-au avutŭ părinţii cu ei — pentru că au fostŭ copii de ómenĭ sĕracĭ — acesta n'o găsescŭ că se póte uni cu dreptatea, a da premie scolarilorŭ, ca între dênşii sĕ jóce rolulŭ de denuncianţĭ, acésta nu o potŭ privi ca o crescere morală potrivită, a cresce din 8 scolarĭ duşmanĭ înverşunaţĭ ai Maghiarilorŭ, acesta nu o potŭ privi nicĭ-decum ca o politică bună şi multŭ îmĭ pare rĕu, că onor. d-nŭ ministru, dela care a atêrnatŭ totă tréba, nu a îndrumatŭ între marginele cuvenincióse hiperzelulŭ direcţiunei gimnasiale, (Mişcare).

Sĕ-mi fiă permisŭ a cita unŭ altŭ casŭ din cerculŭ de putere alŭ ministrului de interne. (S'audimŭ!)

Comitatulŭ Ternavei micĭ în anulŭ trecutŭ a contribuitŭ 10,000 fl. în folosulŭ Reuniunii de cultură ardelene aşa, că parte din acea sumă sĕ se ia din averea comitatului, parte însĕ sĕ se acopere prin aruncŭ de dare. Acéstă decisiune a comitatului, ce sémĕnă cu aceea ce a adus'o mai de multŭ comitatulŭ Sătmarului, a fostŭ înaintată ministrului de interne pe lângă unŭ recursŭ, şi recurenţii au fostŭ respinşĭ cu cererea lorŭ din causă, că comitatulŭ ar fi avutŭ dreptulŭ de a decide unŭ aruncŭ de douĕ procente la dare, mai departe pentrucă între acele scopurĭ, pentru carĭ comitatulŭ este în dreptŭ a face aruncurĭ de dare, sĕ numĕră şi „scopurile culturale.“ Eu onor. cameră sunt de convingere, că acéstă decisiune a comitatului Ternavei micĭ nu se póte aduce nicĭ-decum în consonanţă cu legea, căcĭ e adevĕratŭ că în lege se vorbesce de »scopurĭ culturale,« dér a sprijini acea Reuniune ardelenă în numele culturei, iertaţi-mĭ, este numai unŭ jocŭ de cuvinte, pentrucă adevĕratulŭ scopŭ alŭ acelei Reuniunĭ este lăţirea maghiarisărei, acestŭ scopŭ însĕ nu e cuprinsŭ în lege. (Mişcare şi sgomotŭ).

Körössi Sándor: E unulŭ şi acelaşĭ.

Ludovicŭ Mocsáry: Mĕ rogŭ de iertare, der cultura nu se póte indentifica cu maghiarisarea, pentru că nicĭ onor. deputatŭ Körössi Sándor nu va nega că cultura se póte înainta şi mijloci nu numai în limba maghiară ci şi în altă limbă şi nu va susţine nicĭ aceea, că naţionalităţile n'ar avé altŭ dreptŭ de âtŭ, ca cultura sĕ li-se administreze lorŭ în limba maghiară, căcĭ este esprimatŭ în legea de naţionalitate dela 1868, că e chemarea şi datoria chiar a statului de a mijloci, ca locuitorii de altă limbă sĕ-şĭ pótă câştiga instrucţiune în propria lorŭ limbă, până acolo unde se începe învĕţămentulŭ academicŭ. Dér nu se póte lua ca motivŭ alŭ decisiunei comitatului nicĭ aceea, ce a ḍisŭ ministeriulŭ cu ocasiunea respingerei recursului, că adecă acea Reuniune de cultură ardeleană faţă cu diferitele naţionalităţĭ şĭ-a lăţitŭ activitatea sa de interesŭ generalŭ, care eschide orĭ ce pornire duşmănosă, în acestŭ comitatŭ, ceea ce orĭ de ce limbă ar fi poporaţiunea lui nu póte sĕ-i dea prilegiu de a se simţi vătĕmatŭ. A maghiarisa cu banĭ românescĭ pe Românĭ — acesta eu nu o ţinŭ de o procedere dreptă şi demnă de Maghiarĭ. (Contraḍicerĭ în stênga.)

După ce am amintitŭ acum reuniunile de cultură, fiă-mĭ permisŭ. onor. cameră, a spune, că eu nu considerŭ de norocită direcţiunea, în care aceste „Kulturegylet“-urĭ şĭ-au începutŭ activitatea lorŭ; pentru-că, bine voiţĭ a mĭ concede, acéstă direcţiune e hotărîtŭ agresivă faţă cu celelalte naţionalităţĭ, şi scimŭ fórte bine, că acţiunea nasce reacţiune. (Nelinisce în stênga estremă). Ar fi cu totulŭ altceva, decă acele reuniunĭ s'ar ocupa numai de aceea, ca sĕ salveze pe sema naţiunei maghiare pe aceia, carĭ suntŭ espuşĭ de a se slovanisa seu romanisa, seu de s'ar restrînge la aceea, ca sĕ dea ocasiune pentru însuşirea limbei maghiare, acolo unde se cere, precum de pildă în capitală am esperiatŭ acesta cu bucuriă, seu şi în alte oraşe, der, mĕ rogŭ de iertare, ca aceleaşĭ reuniunĭ cu mijlócele ce şi le au alesŭ ele, cu asilurile lorŭ de copii, cu instrucţiunea poporală, cu premii puse pentru propunerea cu succesŭ a limbei maghiare, ca cu tote acestea sĕ năvălescă asupra naţionalităţilorŭ acolo, unde locuescŭ în masse compacte şi a voi sĕ le maghiariseze cu grămada. (Strigărĭ) în stênga estremă: cine voesce acésta?) mĕ rogŭ de iertare, acesta este o ideeă utopică şi ea tradeză numai, că voinţa este, deşi nu este şi putinţa lângă ea şi că Maghiarii în genere nu se potŭ linişti cu aceea, ca sĕ fiă în ţeră şi locuitorĭ de altă limbă, pentru că aşa credŭ, că bunŭ patriotŭ în acestă ţeră nu póte fi decâtŭ numai celŭ ce vorbesce unguresce, şi acesta, d-lorŭ, este o fatală rătăcire şi vătĕmare cu privire la naţionalităţĭ. (Nelinisce şi reprobărĭ în stânga estremă)

De altmintrelea, décă numai până acolo ar merge lucrulŭ, ca întréga lucrare de maghiarisare sĕ se facă pe cale socială, atuncĭ s'ar pute ḍice, că statulŭ respecteză dreptulŭ de întrunire şi aşa ar ave ocasiune sĕ apere acestŭ dreptŭ şi la alte naţionalităţĭ. Der aceea n'ar trebui sĕ concedemŭ statului, ca organele lui şi autorităţile administrative sĕ se amestece în asemenĭ lucrurĭ şi cu asemenea procedere sĕ procedă astfelu cum vedemŭ, n'ar tebui onor. guvernŭ sĕ influinţeze şi sĕ incuragieze şi alte organe administrative ca sĕ lucreze asemenea.

Incă unŭ casŭ sĕ-mĭ fiă permisŭ a-lŭ aminti pe scurtŭ. E lucru cunoscutŭ, că în anulu trecutŭ comitatulŭ Zolyom a hotărîtŭ sĕ maghiariseze numele unui întregŭ şirŭ de comune slovace.

Thali Kalmann: A-le remaghiarisa.

Ludovicŭ Mocsary: Mĕ rogŭ de iertare! Nu se póte remaghiarisa, pentru că nu se póte ca înainte de asta satele sĕ fi avutŭ nume atâtŭ de pocite ca: Lopéin, Vaczok, Szakbeny, Szelese, Doval seu Get, pe care şi în ţinuturile unguresci l'au botezatŭ cu cunoscutulŭ nume: Gyetvát. Schimbarea acesta de nume nu prea arată din partea respectivilorŭ patrioţĭ zeloşĭ vre-unŭ sentimentŭ puternicŭ pentru limba maghiară. Observŭ numai în trecĕtŭ, că după mine nu s'a pututŭ găsi unŭ mijlocŭ mai nepotrivitŭ pentru înaintarea maghiarisărei decâtŭ acéstă maghiarisare a numelui. Ce voesce sĕ ajungă comitatulŭ Zolyom cu puţina mânjitură maghiară? Luândŭ lucrulŭ curatŭ din punctulŭ de vedere alŭ maghiarisărei — n'au succesŭ a face încă din nicĭ unŭ Slovacŭ Maghiarŭ, der pagubă s'a causatŭ cu pornirea de maghiarisare, pentru că Slovaculŭ, care vede aceste nisuinţe, îşĭ gândesce: Ce voescŭ aceştĭ domnĭ maghiarĭ? Nu i destulŭ că mereu ne înmulţescŭ sarcinele, acuma şi aceea îi supĕră, că de ce suntemŭ Slovacĭ? De ce i supĕre că ne rugămŭ la Dumnedeu în limba nostră maternă? Acele table, pe care suntŭ scrise numele maghiarisate, vorŭ juca încă rolulŭ pălăriei lui Gessler. (Ilaritate.) Slovaculŭ, vĕḍêndu-le pe acestea, va înjura una asupra Ungurilorŭ şi va fi gata a fi pradă în mâna agitatorilorŭ fără consciinţă. (Mare mişcare în stânga estremă)

Procederea comitatului cu acéstă ocasiune lovesce în faţă chiar şi legea, pentrucă ar fi fostŭ datoria comitatului în orĭ şi ce casŭ, înainte de a face maghiarisarea sĕ întrebe, décă se învoiesce comuna, pentrucă în sensulŭ legei comunale, comuna hotărêsce singură în afacerile ei interne (O voce în stênga estremă: Totuşĭ au fostŭ întrebate). N'am cunoscinţă despre acésta. Va se ḍică comunele ar fi trebuitŭ sĕ fiă întrebate şi fără consimţĕmentulŭ acestora procederea comitatului nu are nicĭ unŭ temeiu legalŭ. Tocmai de aceea îmĭ pare rĕu că ministeriulŭ a aprobatŭ o astfelŭ de procedere.

Dér numai continuu on. cameră cu înşirarea casurilorŭ singuratice. Eu credŭ, că şi cele ce le-am citatŭ aicĭ vorŭ arunca lumină asupra acelui modŭ de cugetare asupra acelei direcţiunĭ, pe care on. guvernŭ o urmăresce în cestiunea naţionalităţilorŭ. Se vede că on. guvernŭ în genere nu crede că este chiămarea lui, ca sĕ înfrêneze şovinismulŭ în stăruinţele sale, ce nu-sŭ la loculŭ lorŭ şi nu au nicĭ unŭ scopŭ, ba mai multŭ: elŭ incuragiază şovinismulŭ de adreptulŭ prin purtarea sa. Procederea guvernului dă locŭ presupunerei, că *pentru lăţirea maghiarisărei tóte suntŭ iertate*, scopulŭ sânţesce mijlócele, şi că cu asemenĭ uneltirĭ unŭ nenorocitŭ norocosŭ îşĭ póte câştiga merite înaintea guvernului. Eu credŭ, că nu acesta este chiămarea guvernului, ci faţă cu naţionalităţile curata obiectivitate.

Guvernului niciodată nu-i este iertatŭ a uita, că conduce afacerile unei ţerĭ poliglote, că este deopotrivă guvernŭ Maghiarilorŭ, Slovacilorŭ, Românilorŭ, Sêrbilorŭ, nu-i e permisŭ a uita, că ţera nu póte fi unŭ kulturegylet în stilŭ mare şi că într'ênsa trăiescŭ cetăţenĭ de naţionalitate diferită, carĭ trebue sĕ împarţă între sine în modŭ egalŭ nu numai sarcinele, ci şi dreptatea (Strigărĭ din drépta: Aşa se şi întêmplă!)

E cu neputinţă sĕ nu observămŭ şi într'asta acea politică de corteşire, pe care aşa de adeseorĭ i-o aruncămŭ în ochii guvernului. Guvernulŭ vede o mare putere în curentulŭ şovinistu, de aceea nu cutéză a păşi în contra lui. Sémte bine, că nu prea are multe titlurĭ la popularitate, crede că cu acesta va ajunge încă la popularitate şi speréză, că pentru politica sa vis-à-vis de naţionalităţĭ îi va ierta naţiunea deficitulŭ şi datoriile nesfêrşite ce le face... tocmai aşa cum unŭ june uşuraticŭ la minte iértă darea de sémă curatorului sĕu, numai sĕ nu'lŭ turbure în satisfacerea pasiunilorŭ lui periculose. Nu-i mirare într'aceea, că decă în acéstă ţéră fiăcare îşĭ póte lua voia a călca, a ignora şi a eluda legea positivŭ şi décă îi spunemŭ în faţă aicĭ parlamentului şi guvernului, că legile nu se respectéză, nu i mirare, ḍicŭ, că legea dela 1868 este numai pe hărtiă şi nu se esecută nicĭ măcarŭ într'unŭ singurŭ punctŭ (Mişcare).

Nu sciu audit'a d-nulŭ ministru de justiţiă, ce a spusŭ mai deunăḍĭ deputatulŭ Dimitrievicĭ, că în cerculŭ sĕu de alegere autorităţile respingŭ orice hărtiă şi orĭ-ce adausŭ la actele înaintate lorŭ, carĭ nu suntŭ compuse în limba maghiară. (Strigărĭ sgomotóse: Bine facŭ! Mare mişcare. Bine facŭ!)

Polonyi Geza: Protesteze Mileticĭ în contra acésta, dér nu d-lŭ deputatŭ. (Aprobărĭ).

Ludovicŭ Mocsary: Rogŭ cu stimă pe d. preşedinte, sĕ binevoiască a mĕ mântui de asemenĭ întreruperĭ. Imĭ pare forte rĕu onor. cameră, că d. deputatŭ o spune aicĭ în sînulŭ dietei, ce bine se întêmplă, décă una din legile fundamentale ale statului nu se respectéză şi în fiăce momentŭ sĕ eludéză. (Mare sgomotŭ)

Preşedintele: Nu potŭ opri în parlamentŭ, onor. d-le deputatŭ, ca unulŭ sĕu altulŭ din deputaţĭ sĕ nu dea espresiune vederei sale prin întreruperĭ. (Viuĕ aprobărĭ în tóte părţile.)

Racz Geza: E trist că din sînulŭ acestei partide trebue sĕ audimŭ o astfelŭ de cuvêntare. (Aprobărĭ în stânga estremă).

Ludovicŭ Mocsáry: E durerosŭ, onorabilă cameră, decă i se spune guvernului, că legile nu se respecteză şi decă guvernulŭ privesce la acésta cu indiferenţă, Şi acesta n'a ḍis'o numai deputatulŭ Dimitrievicĭ ci au ḍis'o fórte mulţĭ. Ve rogŭ numai a vĕ aduce aminte de deputatulŭ Szabovlievics, a cărui cuvêntare leală amŭ ascultat'o cu bucuriă în ultima sesiune. Amŭ băgatŭ în buzunarŭ declaraţiunile lui frumóse patriotice şi leale, dér au ignoratŭ toţĭ, că şi d-nulŭ deputatŭ a spus'o, că cestiunea naţionalităţilorŭ esistă numai pe hărtiă.

Eu, onor. cameră, vedŭ cu adêncă îngrijire politica, ce-o urmăresce în cestiunea naţionalităţilorŭ guvernulŭ şi în genere statulŭ maghiarŭ şi societatea maghiară.

Cu o îngrijire atâtŭ mai mare vĕdŭ acésta, cu câtŭ mai multŭ începe a se agrava mersulŭ timpurilorŭ deasupra patriei nóstre. Eu credŭ, că nu e omŭ în acéstă cameră, pe care nu l'ar împle de îngrijire seu pe care nu l'ar nelinişti celŭ puţinŭ, că în acestŭ momentŭ nu stămŭ pe piciorŭ bunŭ cu naţionalităţile. Eu credŭ, că vomŭ străbate prin periculŭ, decă va năvali asupră-ne. Pentru-că putemŭ sĕ ne încredemŭ puţinŭ şi în noi şi póte nicĭ în privinţa ajutorului nu vomŭ fi lipsiţĭ, der acelŭ sêmţĕmentŭ pe care l'am amintitŭ, că adecă este cu neputinţă, ca în aceste momente se nu pĕtrundă peptulŭ fiecăruia idea, că totuşĭ ar fi bine, decă amŭ sta pe piciorŭ mai bunŭ cu naţionalităţile, vĕ rogŭ a avé în vedere, că totuşĭ ar fi bine a ne gândi puţinŭ şi despre aceea, că óre bună e direcţiunea, ce-o urmărimŭ faţă cu naţionalităţile, statulŭ şi societatea deopotrivă.

Şi fiindŭ că în aceste momente suntŭ preocupaţĭ toţĭ fii patriei cu ceea ce se póte întêmpla în viitorŭ, binevoiescă onor. cameră a-mĭ concede d'a mĕ ocupa câteva minute de aceea, ce influinţă póte sĕ aibă asupra relaţiunilorŭ nóstre esteriore acea politică, pe care o purtămŭ în cestiunea naţionalităţilorŭ în acéstă ţéră.

De aliaţĭ avemŭ neapĕrată trebuinţă. Despre cestiunea, că încâtŭ ne putemŭ răzima pe Germania, credŭ, că suntemŭ până acum în curatŭ, şi sĕ dea Dumnedeu ca sĕ nu venimŭ cu ea şi mai multŭ în curatŭ. In ceea ce privesce marele nostru interesŭ, ca Rusia sĕ nu pună mâna pe peninsula balcanică putemŭ sĕ contămŭ la ajutorulŭ Turciei, Angliei şi póte şi la alŭ Italiei; dér încâtŭ vomŭ trebui sĕ stămŭ faţă'n faţă cu Rusia, amiciţia statelorŭ balcanice, cu deosebire amiciţia şi alianţa Sèrbiei şi a României este mai însemnată pentru noi, decâtŭ amiciţia acelorŭ marĭ puterĭ.

Eu aşa credŭ domnilorŭ că acéstă alianţă o putemŭ câştiga.

Audit'amŭ noi din partea slavă amintindu ni-se Philippi ş'amŭ auditŭ declaraţiunea, că Serbii din parte-le aştéptă liniştitĭ rĕsboiulŭ cu Rusia. Cunósceţĭ mişcarea naţională în diferitele ţĕrĭ slave. In Praga şefii de partidă renumiţĭ, în Agramŭ agitatorii vestiţĭ tocmai aşa ameninţă cu Muscalulŭ, ca póte scolarii din Lecin seu lucrătorii Slovacĭ îmbĕtaţĭ din piaţa Pestei, pentru că sciu, că acésta îi face pe toţĭ nervoşĭ şi cu acesta sĕ póte influinţa asupra lorŭ. Sunt însĕ convinsŭ, că nu se află între rassele diferite slave una, care şĭ-ar dori ceva din fericirea absolutismului muscălescŭ.

Ce privesce pe Românĭ, onor. cameră, interesulŭ rassei române este pe deplinŭ identicŭ cu interesulŭ rassei maghiare, pentru că nemulŭ românŭ tocmai aşa este vĕritŭ în mijloculŭ marei rasse slave, ca celŭ maghiarŭ şi formeză basa naturală a alianţei şi orĭ câtŭ de greu ar fi a impăca relaţiunile faptice, orĭ ce s'a petrecutŭ între noi în trecutŭ, acésta este o situaţiune în adevĕrŭ imposibilă şi rĕsturnată cu capu 'n susŭ şi sĕ va întêmpla mai curêndŭ seu mai târdiu, că ceea ce a unitŭ Dumnedeu, omulŭ sĕ nu despartă. Logica situaţiunei ne îndrumă deadreptu'ŭ la acesta. A folosi acéstă situaţiune pentru alianţele statului este problema guvernului, care, după ce Ungaria este în prima liniă interesată în cestiunea Orientului, este chiămatŭ a pune în cumpĕnă influinţa lui covêrşitóre în politica orientală a monarchiei. Dér statulŭ ungarŭ, onor. cameră, nu numai pe calea influinţei ce compete diplomaţiei are unŭ rolŭ însemnatŭ în cestiunea Orientului, ci rolŭ însemnatŭ are în cerculŭ sĕu propriu de putere, ca statŭ maghiarŭ, şi nu numai statulŭ ci şi societatea maghiară, pentru că aceste suntŭ chiămate a se ocupa de cestiunile naţionale, carĭ suntŭ multŭ implicate în cestiunea Orientului.

Concedŭ onor. cameră, că putemŭ sĕ fimŭ în bună amiciţiă şi în alianţă, fiă cu Serbii, fiă cu Românii eventualŭ pe scurtŭ timpŭ şi fără ca sĕ vină în vorbă cestiunea naţionalitaţilorŭ. Dér hotărîtŭ tragŭ la îndoielă aceea, că fiă cu Sêrbia, fiă cu România vomŭ pute sĕ încheiămŭ o alianţă durabilă şi sigură, *decă nu ne va fi succesŭ mai înainte a inaugura la noi acasă o astfelŭ de politică faţă cu naţionalităţile, care sĕ satisfacă decă nu pretensiunile ultraiştilorŭ, celŭ puţinŭ aspiraţiunile naţionale corecte şi drepte ale grosului Românilorŭ şi Sêrbilorŭ dela noi.*

Nu putemŭ sĕ contămŭ la o durabilă şi sigură alianţă pentru aceea, pentru că atâtŭ la Românĭ, ca şi la Sèrbĭ este putericŭ sentimentulŭ legăturei de rassă. Aceste naţiunĭ suntŭ multŭ mai micĭ, decâtŭ ca sĕ nu reflecteze la conaţionalii lorŭ, carĭ locuiescŭ în statulŭ nostru.

Naţiunea germană se póte lipsi de acei conaţionalĭ, carĭ suntŭ în Austria, Francia nu'şĭ bate capulŭ cu cele ce se petrecŭ în Belgia şi Elveţia cu Francesii, pentru că şi fără de aceştia este mare şi puternică. Dér Sèrbii şi Românii de peste Drava şi de peste Carpaţĭ au celŭ mai mare interesŭ pentru conaţionalii lorŭ de aici, fiindŭ că aceştia se ţinŭ de posiţiunea naţiunei lorŭ, ca o parte întregitóre a acestei posiţiunĭ precum formeză şi în privinţa culturei şi a literaturei o parte a ei. De aceea este de-o influinţă covêrşitóre cu privire la relaţiunile nóstre orientale împrejurarea, că ce politică urmăresce aici în intru statulŭ, şi societatea maghiară. O tractare dréptă, o politică bună faţă cu naţionalităţile este.....

Preşedintele: Rogŭ pe onor. d. deputatŭ sĕ binevoiască a vorbi la budgetulŭ ministeriului de instrucţiune. (Viue aprobărĭ) Nu e tocmai potrivitŭ acestŭ bugetŭ pentru ca onor. deputatŭ sĕ se ocupe cu cestiunĭ de naţionalitate. (Viue aprobărĭ generale).

Ludovicŭ Mocsary: Eu aşa credŭ că, cestiunea naţionalităţilorŭ ar trebui sĕ intereseze parlamentulŭ maghiarŭ şi odată într'unŭ anŭ s'ar pute vorbi despre ea. (Sgomotŭ) *O politică de naţionalitate cum se cade: acesta este preţulŭ, ca sĕ putemŭ trăĭ cu Românii şi cu Sèrbii în bună amiciţiă şi alianţă.*

Daţĭ preţulŭ acesta, pentru că este totodată şi preţulŭ, cu care ne putemŭ câştiga şi în întru în propriulŭ nostru cercŭ liniştea şi convieţuirea pacînică. Sĕ mobilisămŭ în direcţiunea acésta, onor. cameră, câtŭ se póte mai curêndŭ, cheltuielele ce le vomŭ ave cu acesta mobilisare nu ne vorŭ păgubi vĕ asigurŭ; pentru că nu împărtăşescŭ vederile acelora, carĭ credŭ că naţionalităţile din Ungaria nu se potŭ împăca şi mulţămi, carĭ credŭ póte că ne vorŭ lua numai în rîsŭ decă acum în ora a 12-ea amŭ voì sĕ începemŭ a ne imprietenì cu ele.

Sciu, onor. cameră, că naţionalităţile, carĭ trăiescŭ în statulŭ nostru suntŭ gata a se împăca, şi dorescŭ acesta din parte-le; ele suntŭ gata a încheia pace cu noi pe acea basă, ce au aşedat'o legea dela 1868; der cerŭ ca acea lege sĕ se ţină şi sĕ nu fiă numai pe hârtia.

Nu credă nimenea, că popórele, ar voi sĕ rupă aşa de uşorŭ legăturile milenare. Naţionalităţile din Ungaria nu intenţioneză acesta, ele suntŭ alipite cu iubire de acestŭ pămêntŭ, *dér voiescŭ sĕ se sêmţă aicĭ în adevĕrŭ acasă în patria lorŭ propriă.*

Dicŭ sĕ mobilisămŭ în acéstă direcţiune mai bine adĭ, decâtŭ mâne. Acésta va fi cea mai bună pregătire faţă cu orĭ-ce eventualităţĭ viitóre şi eu suntŭ convinsŭ, *că ar echivala cu o armată, décă ne-ar succede sĕ inaugurămŭ o politică de naţionalitate cum se cade.*

Ce privesce bugetulŭ, deórece nu l'am primitŭ în totalŭ, nu-lŭ primescŭ nicĭ în specialŭ.

Convenţia în camera din Viena.

In comisiunea bugetară a camerei din Viena, deputatulŭ *Beer* a întrebatŭ, la 14 Februariu, pe ministrulŭ de comerţŭ, cum stă lucrulŭ cu tractatulŭ de comerţŭ cu România.

Ministrulŭ *Bacquehem* dise, că acum nu póte intra în amĕruntele acestui obiectŭ, der speră că în curêndŭ vorŭ începe tractările şi că vorŭ ajunge la unŭ resultatŭ mulţămitorŭ. Guvernulŭ e gata sĕ facă însemnate concesiunĭ în privinţa acelorŭ articole, care intereseză mai de aprope pe România şi de aceea póte aştepta aceeaşĭ prevenire din partea guvernului românŭ.

Abrahamowicz, provocându-se la hotărîrea dietei galiţiene, în principiu elŭ şi colegii sĕi nu vorŭ păşi contra unei convenţiunĭ, dér vorŭ fi contra unei convenţiunĭ, care ar vătĕma producţiunea economică austriacă, cu atâtŭ mai multŭ că importulŭ cerealelorŭ române în Austria a crescutŭ, pe când esportulŭ articolelorŭ industriale din Austria scade mereu. In 1885 esportulŭ în România a fostŭ aprópe egalŭ cu importulŭ din România.

Beer dice că trebue sĕ se ia în vedere nu numai interesulŭ economicŭ galiţianŭ, ci interesulŭ tuturorŭ ramurilorŭ economice austro-ungare. Mulţĭ economĭ suntŭ pentru unŭ tractatŭ cu România, mai alesŭ economii din Bucovina.

Zotta, ca deputatŭ alŭ Bucovinei declară, că acéstă ţéră a suferitŭ forte marĭ perderĭ prin rĕsboiulŭ vamalŭ. Inainte se esportau lemne pentru 6—7 milióne, adĭ esportulŭ e redusŭ la unŭ minimum. Numĕroşĭ lucrătorĭ au rĕmasŭ fără pâne. Porumbulŭ din România ne trebue pentru fabricele de spirtŭ, grâulŭ pentru morĭ, din care esportămŭ în România făina fină, ér cea mai próstă o consumămŭ în ţéră. Ce privesce temerea de concurenţa vitelorŭ române, acesta va fi forte mică. România produce numai vite podolice, pe carĭ marĭ proprietarĭ le întrebuinţeză ca vite de lucru.

Schaup declară, că starea de acum e forte păgubitóre pentru Austria şi elŭ încă stă pe basa, ca sĕ se a în considerare intrega economiă.

Abrahamowicz dice că va puté dovedi la ocasiune, că grosulŭ Bucovinei e de altă părere decâtŭ aceea ce a esprimat'o Zotta.

Russ arată, că Ungaria represintă esclusivŭ punctulŭ de vedere agrarŭ. Austria însĕ trebue sĕ aibă în vedere şi punctulŭ de stadiu alŭ esportului industrialŭ. Cu acestea s'a terminatŭ discuţiunea.

Convenţia în camera din Bucuresci.

In şedinţa dela 3 Februarie a camerei deputaţilorŭ din Bucurescĭ s'a adusŭ în discuţiă cestiunea convenţiei comerciale între Austro-Ungaria şi România. Etă raportulŭ „Românului“ despre acéstă discuţiune:

D-lŭ *Epurescu* impută guvernului c'a părăsitŭ sistema inaugurată prin tarifulŭ autonomŭ şi întrebă, décă negociările începute la Viena au fostŭ părăsite séu numai întrerupte şi décă delegaţii românĭ se vorŭ reintórce la Viena pentru ca sĕ le reia.

D-lŭ *Ferichidi*, ministru de esterne, dice că negociaţiunile preliminare angajate la Viena n'au ajunsŭ la unŭ resultatŭ definitivŭ, dér nu e esactŭ că esistă imposibilitate d'a se înţelege. Aceste negocierĭ au fostŭ dér întrerupte, pentru ca părţile sĕ aibă timpulŭ d'a studia cestiunile sulevate la Viena şi d'a prepara o basă de înţelegere. D. Ferichidi negă cum că s'ar fi iscatŭ vre-o neînţelegere ore-care între primulŭ ministru şi d. Dumitru Sturdza în privinţa negociărilorŭ. Totŭ ce se face în acéstă cestiune este decisŭ de mai 'nainte în sinulŭ consiliului de miniştri şi că până acum a domnitŭ cea mai perfectă înţelegere în acéstă privinţă între membrii consiliului. D-sa asigură că delegaţii românĭ se vorŭ duce din nou la Viena, după terminarea lucrărilorŭ cu carĭ suntŭ însărcinaţĭ, şi vorŭ continua negociările. In ce privesce discuţiunile, carĭ s'au făcutŭ în parlamentulŭ ungarŭ, dice că nu se preocupă de ele până ce nu va avea tecstulŭ oficialŭ alŭ acelorŭ discuţiunĭ. Terminândŭ, ministrulŭ dice că guvernulŭ austro-ungarŭ doresce din inimă ca sĕ încheiă cu noi o convenţiune comercială chiar cu restricţiunea d'a se protegia de guvernulŭ românŭ o parte din industria naţională.

D. *Kogălniceanu* relevă vorbele preopinentului relativŭ la desbaterile din parlamentulŭ ungarŭ şi dice că înţelege reserva ministrului. Camera însĕ, dice d-sa, nu trebue sĕ păstreze aceeaşĭ reservă. D-sa dice că ministrulŭ ungarŭ a declaratŭ în cameră, că Ungaria nu voiesce astădĭ sĕ ne acorde, în ceea ce privesce intrarea vitelorŭ nóstre în Austro-Ungaria, tratamentulŭ ce ni se acordă prin vechia convenţiune de comerciu. In asemenĭ condiţiunĭ, adaoge d-sa, încheiarea unei convenţiunĭ este imposibilă şi amŭ face bine ca sĕ nu disimulămŭ realitatea. Ar trebui sĕ facemŭ pentru cereale aceea ce amŭ

FOILETONU.

Pipĕruşiu Petru şi Florea-'nfloritulŭ.

(Poveste din Sălagiu, comunicată de plugarulŭ M. Bene din Supurulŭ de susŭ, scrisă de Ioanŭ Popu Reteganulŭ.)

(Urmare.)

Intr'o dimineţă, cum mătura prin casă dicêndŭ rugăciunile, étă vede unŭ bobŭ de piperŭ josŭ şi se plécă de-lŭ rădică şi-lŭ pune pe mesă. Der bobulŭ se durdulică de pe mesă şi eră cade josŭ. Ea ca muiere strîngĕtóre, nu lasă sĕ se prăpădescă nicĭ unŭ firŭ de piperŭ, decĭ se plecă şi rădicându-lŭ îlŭ bagă în sînŭ. Firulŭ celŭ de piperŭ nu stă în sinŭ, cum, cum nu, destulŭ că şi din sînŭ cade chiar înaintea ei. Ea eră sĕ plecă şi-lŭ rădică de josŭ şi-lŭ bagă în gură şi dicêndŭ rugăciunile îlŭ scapă pe grumazĭ la rale. Din minuta aceea vĕduva prinde grea şi la nouĕ lunĭ face unŭ dragŭ de feciorŭ de sĕ mai fi avutŭ doi ochĭ sĕ te uiţĭ la elŭ. Ea chiemă pe preotulŭ satului, îlŭ boteză şi-i puse numele: Pipĕruşŭ Petru, căcĭ dintr'unŭ firŭ de piperŭ era zĕmislitŭ. Şi crescea copilulŭ, der crescea ca din apă. Când era de o lună, era ca alţĭ copii de unŭ anŭ: când era de două lunĭ, era ca altulŭ de 3 anĭ; şi începŭ a âmbla pe uliţă şi a vorbi tóte celea. Elŭ totŭ audia pe ómenĭ vorbindŭ: ce mai feciorŭ, pagubă că nu-i trăescŭ fraţii, că ei trei ar bate unŭ satŭ întregŭ cândŭ s'ar mânia bine. Aşa adĭ, aşa mâne, aşa diceau omenii în tóte dilele. Când era Pipĕruşu Petru de trei anĭ, era celŭ mai frumosŭ şi mai voinicŭ feciorŭ în totŭ satulŭ.

Intr'o di întrebà pe mumă-sa: Mamă, mai avut'am eu fraţĭ? Der ea, temêndu-se se nu mérgă şi elŭ ca fraţii lui şi sĕ nu se mai reintorcă, îi dise: nu, fĕtulŭ meu, nu ai avutŭ nicĭ unŭ frate.

— Nu? Atuncĭ fii bună şi-mĭ mai dă odată ţîţă, dér pe sub pragulŭ casei. Şi rădicà Pipĕruşŭ pragulŭ casei cu degetulŭ celŭ micŭ, ér mamă-sa se plecà sĕ-şĭ bage ţîţa pe sub elŭ şi sĕ lăpteze pe fiu-sĕu. Atuncĭ Pipĕruşŭ lăsà puţinŭ pragulŭ în josŭ de o cam stringea pe mumă-sa şi o întrebà: mamă, mai avut'am eu fraţĭ? Ea, vedêndŭ că nu-i altŭ modru, îi spuse: da, ai avutŭ doi fraţĭ şi o soră, pe soru-ta a furat'o smeulŭ, ér fraţii s'au dusŭ sĕ o caute şi de atuncĭ nu i-am mai vĕdutŭ.

Atuncĭ ér rădicà pragulŭ şi dise mame-si: acum scolă-te şi-mĭ fă o azimă de grâu curatŭ, frământată numai cu lapte din ţîţele tale, că eu am semne că trebue sĕ dau de ei.

Audindŭ vorbele acestea biata mamă eră începe a plânge şi a se văieta. Dér cum te lasă inima sĕ mĕ laşĭ acum la bĕtrâneţe, slabă, betégă, singură? Nu am dusŭ şi nu ducŭ destulŭ bănatŭ după cei trei, acum te mai prăpădescĭ şi tu prin cea sĕcrétă de lume, de nu alta, v'a da smeulŭ de tine, de nicĭ de nume nu'ţĭ voiu mai audi. Rĕmâi dragulŭ mamei aci, nu te mai duce nicăirĭ; fi-va ce va rêndui Dumnedeu de noi, numai nu merge.

Ei, der Pipĕruşŭ Petru era voinicŭ, lui îi trebuiau vitejii, decĭ nu scăpà mumă-sa de gura lui până ce nu'i făcu o azimă de făină de grâu curatŭ frĕmântată numai cu lapte din ţîţele ei şi cu lacrĕmĭ din ochii ei. După ce i-a copt'o ca ruja, Pipĕruşŭ 'şĭ-o puse în traistă şi dise: Rĕmâi sănătosă mamă, nu te supĕra de locŭ, că nicĭ trei dile nu vorŭ trece şi eu trebue sĕ fiu înapoi, orĭ cu veste bună orĭ rea, dér mai credŭ că cu bună.

Şi se luà Pipĕruşŭ Petru la drumŭ, du-te du-te, până dă în pădure, şi acolo nimeresce o brezdă mai astupată. Hai sĕ mergŭ pe ea, îşĭ dice Pipĕruşŭ, şi se duse totŭ pe ea până ce ajunse la curţile smeului. Şi acolo intrà în lăuntru. O fată frumósă — Dómne! şi îmbrăcată ca o împĕrătésă, era singură şi făcea de mâncare.

— Bună diua, soră!

— Sĕ trăescĭ cu bine; dér ce'mĭ dicĭ soră?

— 'Ţĭ dicŭ soră, fiindŭ că-ţĭ suntŭ frate; de nu credĭ, ĕn hai de mâncă din azima asta. Şi scóse Pipĕruşŭ Petru azima din traistă şi-i dete fetei sĕ mănânce. Dér cum îmbucà, odată, dise: asta-i cu lapte din ţîţele mamei mele, acum credŭ că-mĭ eştĭ frate, dér nu pricepŭ cum? că tu eştĭ feciorŭ holteiu, ér eu când am ajunsŭ în robia smeului numai doi fraţĭ am avutŭ, pe carĭ smeulŭ i-a şi omorîtŭ, ér de atuncĭ nu suntŭ mai multŭ de 5 anĭ, de când sunt eu aci; decĭ nu pricepŭ, décă 'mĭ eştĭ frate, când te-ai putută nasce; că dóră nu eştĭ numai de 4—5 anĭ?! Tu trebue sĕ fi baremĭ de 20 de anĭ!

— Nu-sŭ, soră, ci numai de 3 anĭ şi mai ceva, dér aşa-mĭ e felulŭ. Sĕ-mĭ spui acum ce semne face smeulŭ când vine?

— Vai, frate, bine ar fi sĕ mergĭ de aci până nu vine semnulŭ lui, că după semnŭ şi elŭ îndată sosesce. Că are unŭ buzduganŭ, frate, unŭ buzduganŭ de ferŭ,

făcutŭ cu vitele: sĕ le deschidemŭ drumulŭ către Italia şi Bulgaria. D. Kogălniceanu găsesce că o sinceră întrerupere a negociărilorŭ ar fi preferabilă nesiguranţei ce domină astăḑi. D-sa consiliază pe guvernŭ ca sĕ nu mai trimită la Viena comisiunĭ, carĭ sĕ revină fără ca sĕ fi obţinutŭ vre-unŭ resultatŭ.

D lŭ *Ferichide*, ministrulŭ de esterne, rectificândŭ óre-carĭ aserţiunĭ ale domnului Kogălniceanu, susţine că ministrulŭ ungarŭ n'a ḑisŭ că e preferabilŭ pentru Austro-Ungaria d'a renunţa sĕ aibă bune relaţiunĭ politice cu România decâtŭ sĕ facă sacrificii materiale. Ministrulŭ ungurŭ a ḑisŭ tocmai din contră. dice ministrulŭ nostru. — Se închide discuţiunea.

SCIRILE ḐILEI.

Deputatulŭ Ludovicŭ *Mocsary* a demisionatŭ din comitetulŭ esecutivŭ electoralŭ alŭ partidei independente şi totodată a anunţatŭ, printr'o scrisóre, eşirea sa din sinulŭ acestei partide.

—x—

Fóia coşutistă din *Cluşiu* aduce în numerulŭ dela 14 Februariu următórea scire: »Din *Câmpia* primimŭ înspăimentătórea scire, că acolo propaganda naţională română în stratulŭ celŭ mai de josŭ alŭ poporului a luatŭ o direcţiune socialistă. Acolo aşteptă forte multŭ pe Ruşĭ, fiindŭ că acestia, după credinţa lorŭ, nu numai că 'i liberéză de sarcinile statului, comitatului şi comunei, ci le imparte şi Câmpia în 20 de parţele marĭ şi astfelŭ face domnŭ pe fiecare proletarŭ. Pentru liniştirea proprietarilorŭ, administraţiunea şi anume fişpanulŭ comitatului Cojocnei ar putea face unŭ pasŭ fórte importantŭ. décă ar lua mĕsurĭ ca sĕ se transfere acolo unŭ regimentŭ de husarĭ. Abstrăgêndŭ de scirile alarmatóre, o astfelŭ de dislocare ar ave două temeiurĭ: mai ânteiu nicăerĭ nu se potŭ întreţine caii mai eftinŭ ca acolo. alŭ doilea cavaleria ar primi instrucţiunea pe terenŭ muntosŭ.« — Acéstă gărgăunéscă scire privesce pe „Ellenzek.« Cu tóte astea o samnalămŭ ca unŭ simptomŭ alŭ stărilorŭ ce domnescŭ în Ardealŭ.

—0—

Unŭ *aspectŭ rĕsboinicŭ* oferă Pesta, spune „P. Lloyd«. Recruţĭ şi reserviştĭ se vĕdŭ mulţime, carĭ în urma ordinului ministerialŭ sĕ presintă acum la corpurĭ, ér nu la 1 Aprilie ca de obiceiu.

—x—

Pe temeiulu unei arătărĭ oficiale a ministrului de agricultură, ministrulŭ de interne a încunosciinţatŭ jurisdicţiunile ca în *paşapórtele vitelorŭ* sĕ se însemneze jurisdicţiunile, cercurile solgăbirĕescĭ, precum şi numele localităţilorŭ esclusivŭ în limba oficială a statului. — Straşnicŭ i-au mai apucatŭ nevricalele şi spasmurile de maghiarisare. Adecă gluma la o parte: are dreptate ministrulŭ, căcĭ altfelŭ cum s'ar pute dovedi că vitele suntŭ patriotice?

—x—

Preşedintele camerei deputaţilorŭ din Pesta a presentatŭ sentinţa tablei r. din Tĕrgu-Mureşului, prin care deputatulŭ *Bartha Miklos* e condamnatŭ în a doua instanţă la 5 ḑile închisóre de statŭ pentru delictulŭ de duelŭ.

—x—

In *Zlatna* s'a împuşcatŭ corporalulŭ de vênătorĭ Iónŭ *Giţianu*.

Unŭ preotŭ catolicŭ din *Alba-Iulia*, care administra sume însemnate de banĭ, şĭ-a perdutŭ în véra trecută mai tótă averea sa în speculaţiunĭ de bursă. Pentru ca sĕ şĭ întorcă perderile, a mai investitŭ de atuncĭ şi a perdutŭ încă 95,000 fl. Afacerea, care a constrînsŭ autoritatea superioră bisericéscă sĕ facă paşii necesarĭ, a produsŭ mare sensaţiă, ḑice »Kozerdek.'

—x—

Fóia „Hunyad“, care apare în Deva, a fostŭ condamnată, pe temeiulŭ unei acusărĭ a procuraturei din Cluşiu, la 80 fl. amendă, fiindŭ că a comunicatŭ cronice politice, fără sĕ fi depusŭ cauţiunea prescrisă pentru foi politice.

—x—

Esecutorulŭ de dare alŭ comunei Obrovaţŭ, Iosef *Faltin*, a fugitŭ după ce a defraudatŭ 100 fl. banĭ din dărĭ. S'a datŭ ordine de urmărire în contra lui.

—x—

După cum e informatŭ »Kolozsvar“, fosta învĕţătóre ungurêscă în Olahfalĕu *D. G.* a statŭ mai multŭ timpŭ în relaţiunĭ intime cu controlorulŭ cassei orăşenescĭ a *Odêrheiului sĕcuiescŭ*, Stefanŭ *Simo*. Fata credêndŭ după câtva timpŭ că observă órecare rĕcélă din partea iubitului ei, cumpĕră unŭ revolverŭ, se duse la oficiulŭ cassei orăşenescĭ, luândŭ cu ea ca martorŭ pe mediculŭ Dr. Kassay — fără sĕ-i spună anume afacerea. Ajunsă aci, dete iubitului ei o scrisóre, acesta însĕ o rupe, şi pe când mediculŭ se aşeḑa la mesă sĕ ia notiţe de cele ce se petrecŭ, fata scose revolverulŭ şi împuşca pe iubitulŭ ei, lovindu-i glonţulŭ fruntea fără însĕ sĕ-i atace creerii. Când fata vru sĕ se împusce şi pe sine mediculŭ sări şi o opri. Iubitulŭ fù dusŭ în spitalŭ, er iubita în arestŭ.

Creditele militare.

Creditele ce au sĕ se ceră deocamdată parlamentelorŭ din Viena şi din Pesta pentru echiparea şi aprovisionarea armatei, landwehrului, honveḑimei şi gloatelorŭ se vorŭ urca, după cum spunŭ foile oficióse, cam la 50 milione fl. Ivindu-se însĕ eventualitatea unui rĕsboiu, negreşitŭ că aceste milione nu vorŭ fi de ajunsŭ.

Pănă acum cei din Viena au votatŭ unŭ creditŭ de 12 milióne, ér cei din Pesta aprope 7 şi jumĕtate milióne. Proiectulŭ de lege, prin care ministrulŭ honveḑimei a cerutŭ acestŭ creditŭ, a fostŭ motivatŭ astfelŭ:

In urma pregătirilorŭ militare a tuturorŭ statelorŭ europene, se simte necesitatea d'a face totulŭ ce ne prescriu ca o datoria interesele tronului, monarchiei şi patriei. Orĭ încătrău ne vomŭ îndrepta privirile în Europa, întelnimŭ pe acestŭ têremŭ o activitate neobicĭnuită şi ar fi cea mai mare negligenţă, decă n'amŭ îngriji şi noi de puterea nóstră militară. Posiţiunea nóstră geografică, situaţiunea nostră, condiţiunile nóstre de esistenţă suntŭ astfelŭ, încâtŭ cu totă nisuinţa şi voinţa nu ne putemŭ sustrage din încurcăturile intereselorŭ europene, când arŭ deveni totŭ mai acute, şi trebue pentru casulŭ estremŭ, ca orĭce statŭ, care simte în sine destoinicia d'a trăi şi care nu e înclinatŭ a renunţa la validitarea intereselorŭ sale, sĕ fimŭ gata a face jertfe pentru siguranţa monarhiei şi prin urmare a patriei nóstre.

Cea dinteiu îngrijire şi rĕspundere a mea o formeză honveḑimea şi glótele, care trebue sĕ fiă aduse în posiţiune d'a pute fi întrebuinţate în casŭ de nevoiă ca întregire a armatei. De aceea cerŭ mijlócele neapĕratŭ de lipsă pentru procurarea provisiunilorŭ de reservă ale honveḑimei şi pentru procurarea echipamentului acelei părţĭ din glóte, care la orĭce ocasiune trebue sĕ fiă gata, ca prima trebuinţă pentru spriginirea armatei mobilisate. Decĭ ivindu-se periculŭ trebue sĕ dispunemŭ în primulŭ momentŭ de órecare provisiune de reservă în echipamentŭ şi de aceea sĕ îngrijescŭ încă de acum, fiindŭ că sorţii rĕsboiului, durata lui, folosirea în mai mare mĕsură a echipamentului facŭ necesare trimiterĭ ulterióre de astfelŭ de provisiune încă în primele sĕptĕmânĭ ale unei eventuale espediţiunĭ.

Trebue sĕ amŭ în vedere, că în casŭ de nevoie în adevĕrŭ prima chemare a glotelorŭ, celŭ puţinŭ în parte, va întregi armata operatóre. Prin urmare trebue sĕ îngrijescŭ, ca acea parte a glotelorŭ propriu ḑise, care în casŭ de mobilisare va fi necesară în prima liniă pentru sprijinirea armatei operatóre, deşi nu completŭ dér celŭ puţinŭ într'atâta sĕ fiă echipată şi îmbrăcată, ca sĕ fiă apĕrată de timpulŭ rĕu şi sĕ fiă cunoscută după îmbrăcăminte, spre a fi tractată—în tóte împrejurările — după prescrierile dreptului ginţilorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BUCURESCI, 18 Februarie. — In cameră 80 de deputaţĭ au propusŭ ca, în faţa situaţiunei europene, sĕ se pună la disposiţiunea guvernului suma de 30 milióne pentru apĕrarea neutralităţii. Propunerea a fostŭ acceptată cu 99 contra 11 voturĭ. Ministru-preşedinte Brătianu a declaratŭ, că nu doresce ca România sĕ devină încă odată teatru de rĕsboiu.

CAPSTADT, 18 Februarie. — După scirile sosite, tovarăşii lui Holub au sositŭ în Shshong (ţéra Betsuama) într'o stare lipsită de orĭce ajutorŭ. Tabĕra dintre lacululu Bangweolo şi rîulŭ Zambessi a fostŭ atacată în lipsa lui Holub de indigenĭ şi Söllner (măcelarŭ din Viena şi tovarăşŭ de călĕtoriă alŭ lui Holub) a fostŭ omorîtŭ acolo.

DIVERSE.

Casŭ de mórte la balŭ mascatŭ. — O tragică întêmplare se petrecu la 1 Februariu în Petersburgŭ la unŭ balŭ mascatŭ în sala cea mare a societăţii nobililorŭ, datŭ de principesa Urussoff în scopŭ filantropicŭ. In mijloculŭ vîrtejului liberelorŭ glume ale mascelorŭ muri grabnicŭ şi fără de veste o tênĕră fată de 20 anĭ cu numele Tatjana Davydoff. O apoplexiă de inimă îi curmă vieţa momentanŭ. Ca causă a morţii s'a constatatŭ, că a fostŭ strîngerea prea afară din cale a corsetului, care pe lângă considerabila lipsă de sânge a reposatei avù o influenţa din cele mai stricăcióse.

Arestarea unui ucigaşŭ. — Se comunică din Brünn că fostulŭ hotelierulŭ şi proprietarŭ în Leitomischl F. Tichy fu arestatŭ dinpreună cu soţia şi fiu-sĕu învinuiţĭ fiindŭ că au comisŭ în ultimii 25 anĭ unspreḑece omorurĭ. Intre cei ucişĭ se află şi unŭ bogatŭ vêndĕtorŭ de animale sĕlbatice şi unŭ tênĕrŭ baronŭ, care înainte cu puţinŭ timpŭ căştigase cu unŭ losŭ la lotĕriă. La descoperirea crimei duse împrejurarea, că în timpulŭ din urmă dispăruse o damă din hotelŭ fără de urmă şi o servitóre trădase.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

---

mare câtŭ o bute de 50 de ferii, şi-lŭ aruncă cale de 2 césurĭ de departe şi dreptŭ în uşă nimeresce cu elŭ; uşa atuncĭ se deschide şi buzduganulŭ se pune singurŭ în cuiulŭ cela din părete. Der dute, frate, nu sta, că acum e vremea sĕ vină, şi de te află aci te omoră şi pre tine, ca şi pe cei doi.

— Lasă-lŭ sĕ vie, soră, sĕ vĕdŭ şi eu cum suntŭ smeii, că şi aşa pănă acum n'am vĕḑutŭ nicĭ unulŭ.

Atuncĭ audŭ buzduganulŭ trosnindŭ în uşă; uşa se deschise şi dă sĕ se pună în cuiu. Der Pipĕruşŭ nu-i dă răgazŭ, ilŭ lua de tortă şi sverr! indĕretŭ cu elŭ, din cătrău a venitŭ. Şi cu aşa putere a aruncatŭ cu elŭ, de chiar pre lângă smeu a trecutŭ şi s'a totŭ dusŭ cale de trei dile şi s'a împlântatŭ într'unŭ munte de piatră. Nouĕ ḑile a trebuitŭ sĕ scobéscă smeulŭ pre lângă buzduganŭ pănă şi-l'a pututŭ scote din munte şi a venitŭ apoi cu elŭ pe umĕrŭ nĕcăjitŭ. Când ajunse acasă, ḑise din curte încă:

— Cine-şĭ bate jocŭ de buzduganulŭ meu, Florea-Înfloritulŭ orĭ Pipĕruşŭ Petrea. vitezulŭ de cumnatu meu?

— Eu sunt, cumnate, eu Pipĕruşŭ Petrea, der de unde mĕ cunoscĭ?

— Eu? nu mĕ mai întreba, dóră o sĕptĕmână m'au totŭ scuturatŭ frigurile când te a născutŭ mumă-ta. Der bine c'ai venitŭ la casa mea, hai se trăimŭ puţinŭ şi bine. Adu drăguţă mâncarea pe mésă, mie nouĕ cóste fripte de porcŭ şi frăţine-tĕu două, mie 9 cupe de vinŭ şi lui 2, sĕ ne punemu la ospĕţŭ.....

— Adecă.... sĕ fiă vorba întórsă, smeule, ḑise Pipĕruşŭ. Adă-mĭ soră mie nouĕ coste de porcŭ şi nouĕ cupe de vinŭ, ér smeului adu-i două cóste şi două cupe de vinŭ, dér sĕ ai de grijă, smeule, care cum gătămŭ de mâncat carnea de pe osŭ, osul îlŭ aruncămŭ în capulŭ celui ce nu a gătatŭ încă, că par că pe aci aşa e obiceiulŭ.

— Cam aşa a fostŭ, ḑise smeulŭ, dér de vrei, putemŭ strica obiceiulŭ.

— Ba că nu vréu se stricŭ obiceiulŭ ţerei, ḑice Pipĕruşŭ. Omŭ de nimica e cine cuteză a strica obiceiurile ţĕrei, las' cum o mai fostŭ. şi hai la mésă.

Şi se puseră la mésă, şi cum apucà Pipĕruşŭ o costă în mână. o băgà în gură şi despoià carnea de pe ea, ér cu ósele: plioscŭ! la smeu în frunte. Smeulŭ se cam nĕcăjì, dér ce sĕ facă? Trebuì se rabde, că şĭ-a datŭ de omŭ. Şi Pipĕruşŭ ia altă costă, apoi alta şi alta, pănă mancà carnea de pe tóte nouĕ cóstele. ér ósele le dă de capulŭ smeului de tóte se sdrobiau. Când gătà Pipĕruşŭ de mâncatŭ cósta cea din urmă şi de bĕutŭ cea din urmă cupă de vinŭ, atuncĭ gătà şi smeulŭ de mâncatŭ cea dinteia còstă şi dă sĕ arunce cu ósele în capulŭ lui Pipĕruşŭ. Dér acesta nu-i dă răgazŭ, se repede la smeu şi plioscŭ! cu o palmă preste obrazulŭ celŭ grasŭ alŭ smeului de'i mută o falcă din locŭ, apoi se încăerară la luptă, la trântelĭ, de gândeai că nu alta ci sĕ se omóre unulŭ pe altulŭ. Dela o vreme smeulŭ nunai putea de ostenélă, că ostenitŭ era şi de cale şi nu putuse nicĭ sĕ se sature baremĭ omenesce, că Pipĕruşŭ nu-i dĕduse rĕgazŭ. Decĭ ostenitŭ cum era, ḑise bietulŭ smeu.

— Lasă mĕ în pace că-ţĭ înviu pe cei doi fraţĭ.

— Hai de mi-i învie — ḑise Pipĕruşŭ.

Şi merse smeulŭ şi-i desgropà şi-le puse inimile la locŭ şi-ĭ stropì cu apă viiă şi se sculară mai frumoşĭ decum au fostŭ.

— Vai, că greu adormii, ḑise unulŭ. — Dór aşa şi eu, ḑise celălaltŭ.

— Dormitŭ, dormitŭ! ḑise smeulŭ, că de nu venea fratele vostru éstŭ mai micŭ sĕ vĕ treḑéscă, mai dormiaţĭ voi unŭ somnŭ lungŭ!

— Der nu sta de sfaturĭ, ḑise Pipĕruşŭ, hai sĕ ne mai luptămŭ, că de aci eu nu mergŭ pănă ce nu rĕmâne unulŭ mortŭ, orĭ eu, orĭ tu.

Şi se puseră a se bate în săbii, şi se tăiară de curgea sângele vale. Atuncĭ se repeḑì Pipĕruşŭ, odată şi bine voinicesce, şi-i tăià smeului capulŭ, apoi totŭ îlŭ dumicà bucăţele, ca de tocană, şi făcu trei grămeḑĭ de carne din elŭ.

Apoi ḑise către fraţĭ: Fraţilorŭ, hai sĕ ne ospĕtămŭ o leacă, că apoi mergemŭ către casă, că mama sciu că nu mai póte de dorulŭ nostru, o fi gândindŭ că ne amŭ prăpăditŭ cu toţii, de nu mai nimerimŭ nicĭ unulŭ. Şi se ospĕtară feciorii mei, soru-sa le făcu de mâncare şi ei aduseră vinŭ de celŭ bunŭ şi beură şi se desfătară. păna ce începu a prinde beţîa pe Pipĕruşŭ. Atuncĭ se gătară de cale, încărcară carĕle de bunătăţĭ, că dóră acolo era de unde. şi plecară.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Februariu st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	95 35
Rentă de hârtiă 5%	85 75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	95 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 —
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	105 —
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	116.50
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	119 60
Renta de hârtiă austriacă	77 50
Renta de arg. austr.	79 65
Renta de aurŭ austr.	108.95
Losurile din 1860	130.—
Acțiunile băncei austro-ungare	848 —
Act. băncei de creditŭ ung.	278.25
Act. băncei de creditŭ austr.	276.—
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6.05
Napoleon-d'orĭ	10 15
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 85
Londra 10 Livres sterlinge	128 60

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 3 Februarie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	90—	91—
Renta rom. amort. (5%)	91—	92—
» convert. (6%)	84½	85½
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	99—	100—
» „ „ (5%)	84—	85—
» » urban (7%)	97—	98—
» » » (6%)	90—	91—
» » » (5%)	80—	81—
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	18.25	18.50
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00	2.01

Cursulu pieței Brașovŭ

din 18 Februariu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump. 8.46	Vênd. 8.48
Argint românesc	» 8.42	» 8.44
Napoleon-d'orĭ	» 10.10	» 10.15
Lire turcescĭ	» 11.40	» 11.44
Imperialĭ	» 10.40	» 10.44
Galbenĭ	» 6 02	» 6.05
Scrisurile fonc. »Albina«	» 101.—	» 102.—
Ruble Rusescĭ	» 116.—	» 117.—
Discontulŭ	» 7—10% pe anŭ.	

3408/1886. t. k. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy kis berivoji Rades Maria férj. Szokol Raduletiu végrehajtatonak fogarasi Poparad George végrehajtást szenvedő elleni 80 frt. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévő Rukkor községében fekvő a rukkori 153 sz. tjkben A † 346, 347, 952/1, 1101/2, 1221, 1237, 1409, 1481, 1525, 1568, 1819/2, 1841, 2063, 2117, 2234, 2311, 2648, 2518, 2520, 2546, 2596, 2898, 3285, 3373, 3376, 4274, 4409, 4709, 5092, 5277, 5631, 5884, 6306, 6386. 6465, 6446, 7078, 7305, 7364, 7645, 8130, 8185, 8266, 8299, 8597, 8605, 8648, 9028, 9034, 9086, 9151, 9181, és 9271/2, helyrajzi számu fekvőkre az árverést 707 fr. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a tennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi Mártius hó 16-ik napján délelőtti 10 órakor Rukkor községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 70 frt. 70 kr. készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi November 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a birósàgnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras, 1886. évi Szeptember hó 9-ik napján.

A fogarasi kir. törvényszék mint tkkvi hatóság.

Nagy Lajos,
kir. albiró.

Tarifa anunțurilorŭ și insertiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6
Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenu omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timișŭ	—	—	—	1.45
Brașovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8.51	—	5.45	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12.00	—	10.16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiușŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirișŭ	3.55	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clușiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6 03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	--	—	9.02
Aghirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1 23	7.28
Szolnok	—	12.20	3 24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenu de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11 05	3.58	7 38	9.34	11.49
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2 06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	--
Mezo-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	--
Bratca	—	—	12.18	3.47	--
Bucia	—	—	12.54	4 07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriș	—	—	4.15	5 55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	--
Clușiu (	—	10.28	5.26	6.43	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 30	—	—	—	9 06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 06	—	—	—	10.—
Uiora	1.13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2 48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.10	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	--	—	3.03
Sigișóra	5 12	—	—	—	3.49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	--
(	—	—	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vințulŭ de josŭ	12 30	—	4.22
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3 23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8 46
Bĕrzova	5.56	—	9 33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8 42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8 20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persone	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovațŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6 28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicica	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	- -
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștia	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	- -
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiușŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6 05
Aradulŭ nou	6.19	—	6 33
Németh-Ságh	6 44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenu de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadis	2.24	—	5.58
Banița	3 05	—	6 41
Petroșenĭ	3.37	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságb	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12 05	—	8.20
Hațegŭ	12 42	—	9 01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ